

ਘਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ

ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਸੰਕੇਤ

READING WITH YOUR CHILD AT HOME – IDEAS FOR PARENTS OF YOUNG CHILDREN

ਪੜ੍ਹਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।

READING IS IMPORTANT

- ਪੜ੍ਹਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਇਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁਨਰ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਇਹ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ।
- ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਾਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਲਿਖਦਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
- ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਘਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਜ਼ਮੂਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕੋਗੇ ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੜ੍ਹਦੇ ਲਿਖਦੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, - ਭਾਵੇਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਰੈਸਿਪੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਲਿਸਟ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਵੇ, ਜਨਮ ਦਿਨ ਦਾ ਕਾਰਡ ਲਿਖਦੇ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਵੇ । ਇਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਨ ।
- ਕਈ ਵਾਰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਲੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੁਣਨ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ । ਕਿਤਾਬਾਂ, ਸਕੂਲ ਦੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਜਾਂ ਪਬਲਿਕ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਤੋਂ ਉਧਾਰੀਆਂ ਲਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ।
- ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗਲ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਿਖ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਤੁਸੀਂ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰ ਵਿਚ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ।

WHAT YOU CAN DO AT HOME TO HELP

- ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ ।
- ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਚੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਓ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਵਾਦ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

- ਕਿਤਾਬਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ, ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਮਾਣਨਯੋਗ ਕਾਰਜ ਬਣਾਓ ।
- ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਰੱਖੋ, ਗਲਪ ਵੀ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਵੀ ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਓ ।
ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਨਾ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ । ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਕ ਖਾਸ ਵਖਰਾ ਸਮਾਂ ਰੱਖੋ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿੱਘਨ ਨਾ ਪੈਣ ਦਿਓ ।
- ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੁਣੋ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਥੋੜੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਵੇ ।
- ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਵਜੋਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਿਓ ।

ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸੰਕੇਤ

HINTS FOR LISTENING TO YOUR CHILD READ

- ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਲਦ ਬਾਰੇ, ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਰੇ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
- ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੇਂ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੋ ।
- ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੋ ।
- ਕੋਈ ਕਠਨ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ, ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਪੜ੍ਹੋ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਿਓ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੋ ਪਹਿਰੇ ਜਾਂ ਸਫੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਿਓ ।
- ਕੋਈ ਨਾ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ:

ਅਰਥ ਜਾਓ ਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਦਿਓ ।

ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰੋ

- ਦੁਬਾਰਾ ਉਸ ਵਾਕ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਲ ਜਾਓ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਵਾਕ ਨੂੰ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹੋ ।
- ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਲਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ।
- ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਵੱਲ ਵੇਖੋ ਅਤੇ ਸੋਚੋ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਅੱਖਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
- ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧੁੰਨ ਜਾਂ ਸਾਊਂਡ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ
- ਲੋੜ ਹੋਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਦਸੋ

ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਲਾਹੁਤਾ ਕਰੋ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਗਲਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ।

ਕੀ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

WHAT TO READ AND DO

- ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦਸੋ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਮੰਨ ਪਸੰਦ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹੋਣ, ਫਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਫਿਲਮ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਕੁਝ ਲੋਕਲ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਰਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ।
- ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡੋ ਜਿਵੇਂ ਆਈ ਸਪਾਈ
- ਭੋਜਨ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ, ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰਸੋਈ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰੋ ।
- ਕਾਮਿਕਾਂ, ਰਸਾਲੇ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਆਦਿ ਪੜ੍ਹੋ ।
- ਇਕੱਠੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਪੜ੍ਹੋ ।
- ਕਰਾਸਵਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਜ਼ਲ ਆਦਿ ਇਕੱਠੇ ਕਰੋ ।
- ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਟੀ ਵੀ ਗਾਈਡ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹੋ ।
- ਲੈਟਰ ਬਾਕਸ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਸਾਲੇ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹੋ ।
- ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਆਦਿ ਵੇਲੇ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਆਦਿ ਪੜ੍ਹੋ ।
- ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਡ, ਚਿੱਠੀਆਂ ਆਦਿ ਲਿਖੋ ।
- ਬੋਰਡ ਗੇਮਾਂ ਇਕੱਠੇ ਖੇਡੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਲ ਵੀ ਪੜ੍ਹੋ ।
- ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਅੱਖਰ, ਰੰਗਦਾਰ ਪੈਨਸਲਾਂ, ਪੈਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਪੇਪਰ ਦਿਓ ।

ਅਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖੋ...

AND DO REMEMBER ...

- ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮਤਲਬਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ।
- ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰੋ ।
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਰਸ ਮਾਣਦਿਆਂ ਦਖਾਓ ।
- ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਜਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਆਓ ।
- ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮਦਦ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
- ਆਪ ਪੜ੍ਹੋ - ਇਹ ਇਕ ਚੰਗਾ ਮਨਪਰਚਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਕੂਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਹਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ।